

Resztelt máj

Most már tudom, azzal kezdődött minden, hogy elveszett a táska, igen, amikor a táskámat a boltban hagytam, és azzal, hogy érthetetlen, de csak a lépcsőház előtt vettem észre, milyen üres a kezem.

Mert visszarohtam, s bár a bejárattól láttam, megvan, nem vitte el senki, de mintha a pult másik végén árválkodott volna, igen, hiszen a kosarak mellett pakoltam, most pedig a táska egészen az ajtónál hevert, ráadásul becsatolatlanul, ahogy én soha nem hagynám, ebbe belenyúlt valaki!, döbbsentem rá, hányingerem támadt, és nem is az izgalom. De mit vihettek el?, túrtam bele, a kulcs, az igazolvány, a legfurcsább, hogy hiánytalan megvolt minden, álltam csak értetlenül, micsoda tolvaj volna az ilyen?, semmi nem kellett neki. Semmi, gondoltam magamban.

Otthon vizes szivaccsal töröltem végig a fekete bőrt, semmi, mondtam ki a fürdőszobatükörnek hangosan.

Csak hogy másnap, amikor arra ébredtem, hogy nem csörög az óra, átsütött a függönyön a nap, és ahogy a polcra néztem, fél nyolc!, hiszen máskor ilyentájt már úton vagyok!, hát az az óra csak vidáman ketyegett, mintha igazán nem is lett volna semmi dolga, igen, mintha nem húznám fel minden este, a rugót és a csörgőt is, hét előtt öt percre, éppen, ahogy most is áll a mutató, azt el nem mozdítottam évek óta már, felhajtani a takarót, kisimítani a párnát, átkapcsolni a csörgő gombját, és aztán a feszülésig tekerni a rugókat, kislámpa fel, a nagylámpa le, így készülök én az alváshoz mindig, és ebben nem is tévedhetek, hiszen közben nem gondolodom, nem, az későbbre marad, a kislámpa melletti bóbiskolásra, s főként a villanyoltás utáni sötétre, a hirtelen támadó éberségre,

most pedig már fél nyolc, és én mozdulni sem tudtam, mintha nem is ez a reggel, de valahogy folytatódva még a tegnapi nap, a táska elhagyása és a hazajövetel, s persze az este, az elalvás előtti szokott rémület, hogy egyszer, legalább egyszer ne halljak és ne lássak, és ne is gondoljak semmit, de közben legyenek, és tudjam is, hogy vagyok, miközben éreztem, egyre éberebb vagyok, a szívemre szorítottam a tenyerem, és figyeltem magam, a ketyegés, a ketyegés.

És akkor már elmúlt fél nyolc is, én pedig csak feküdtem tehetetlenül, bámultam, hogyan távolodik tőlem ez a nap, s vele a buzozás, a hivatal, az ebéd, akárha egy vonat tűnne el az alagútban, s én maradnék csak a peronon, nem is figyelve már, mennyire húzza valami súly a karom, és igen, hallottam is, hogyan kattog és csattog körülöttem minden, mert lábdobogások, vízcsobogások, ajtócsapkodások és kiáltozások szűrődtek át a falakon, és én megint nem tehettem mást, mint arra gondoltam, hogyan tudjam elviselni, mennyi ember van e falak mögött, felkelnek és mosakodnak, vizelnek és öblítenek, esznek és beszélnek, csapkodnak és dobognak, és nekem mindezt hallgatnom kell, nekem muszáj tudnom, hogy ők ott vannak alattam és fölöttem, körülöttem élnek, mert nem csukhatom be a szememet és nem zárkozhatom el a hangok elől, nem, bárhogy szeretném is. S miközben éreztem, miként hull, egyre hull belém az undor és a gyűlölet, lassan nőni kezdett bennem a félelem is, igen, mert akárha valami szuszogást, valakinek a lélegzetét hallanám, de nem ám a falakon túlról, hanem nagyon is közről, igen, szinte bizonyossággal éreztem, hogy míg én tehetetlenül heverek, addig valaki van még a lakásomban, kint áll a folyosón, vagy a fürdőszobában, nem mozdul, mert engem figyel, titokban les rám, csakhogy a lélegzete, a szuszogása elárulja,

ott van!, biztos, hogy ott van!, izzadt meg a tenyerem,

s akkor már nem csak az undor és a gyűlölet hánykolódott bennem, de mindinkább a félelem is, hiszen tudtam, ha ez az idegen ide már bejutott, mostantól azt tesz velem, amit ő akar. Lassan, egészen lassan ültem fel hát, félrehajtottam a takarót, és mezítláb az ablakhoz léptem, lássuk!, rántottam félre a függönyt, hát ömöljön be most már igazán a fény. De ahogy körbefogott a napsütés, hát azt is észre kellett vennem, milyen kék a levegő a felhőfoslányok kö-

zött, és láttam, színes gombocskák, milyen ráérősen sétálnak odalént az emberek, és hallottam az autók dübörgését, mert a kereszteződésnél a türelmetlen sofőrök mint mindig, most is a gázpedálon hintáztatták a lábukat, hiszen alig várhatták már, hogy a lámpa zöldre váltson,

csak képzelődés!, fújtam egy nagyot, mert kint ugyan nem mozdult egy levél sem a fákon, de bennem mégis valami langyos szél söpört át, és akkor már nem is tétováztam tovább, a bejárati ajtóhoz szaladtam, hát persze, nyugodtam meg teljesen, ép és mozdulatlan maradt a lánc, ugyan, mi más lehetne, s ott fityegett belülről a kulcs is, képzelődés, pöcköltem meg a körmömmel a kis fémkarikát, igen, vagy talán csak most ért véget az éjszaka, a fő, hogy végetért, s íme, előttem a nap.

És miközben sorra magamra vettem a ruháimat, hát kitaláltam azt is, hogy jó, legyen így, akkor már legyen elveszve egészen, nemcsak nem megyek be, de még egy telefont se, találgassák csak, mi történhetett velem; a délelőtt és a délután is, s ettől hangosan fel is nevettem, azt csinállok, amit akarok, azt, löktem a fogas alá a táskát, indulás, irány a bolt, kenyér, felvágott, egész napra ami kell.

És még a lépcsőházban is ennek örültem, lengedezett a kezemen a fehér nejlonszatyor, amikor Póth, a házmester kiáltott rám, Póth, aki a padlásfeljárónál lakik, abban a szükséglakásban, ami valamikor mosókonyha volt: jó napot!, jó napot!, hiszen meg is esküdtem volna, hogy maga már ma reggel egyszer elment, mondta, és a korláton áthajolva fölülről nézett le rám,

na, akkor jócskán tévedett, feleltem, mert nem mentem el, sőt most is itt vagyok,

az nem lehet, hajolt még előrébb, hiszen láttam, sőt még köszöntem is, maga meg visszaintett, csak éppen nem válaszolt.

Részeg, gondoltam magamban, részeg ez már megint, de hangosan csak ennyit mondtam: tegnap volt az, Póth úr, ingattam meg a fejem, tegnap, vagy tegnapelőtt, persze nem csodálom, ha téved, higgye el, magam sem tudom már néha, összefolynak a napok.

És amikor kiléptem a dohos lépcsőházból, újra körbefogott a fény, és a meleg, mintha langyos vízbe csobbantam volna, és ép-

pen úgy is lépkedtem a bolt felé, lassan, mint aki combig érő vízben halad előre, és a kezeimen, a kinyújtott ujjaimon csillogtak a cseppek, és éreztem, milyen jó, hogy ez a meleg levegő átáztatja a ruhámat, milyen jó, hogy a fák árnyéka olyan, mintha hűvös gödrök nyílnának a sötétbarna törzsek körül, mert nemcsak láttam a napsütést és nemcsak éreztem a meleget, de szagoltam is, szagoltam az árnyékok nedveit és az aszfalt porszagát, a levelek keserűs felhőit és a bőröm izzadságát, és ezek az illatok engem is megrészegítettek, hogy szédüljek és magamban beszéljek, mint a lépcsőházban sepregető Póth, aki már összekeveri a napokat is, mert az éjszakai álomból folytonosan egy másik álomba zuhan, s már maga sem tudja követni önnönmagát.

És amikor befordultam a sarkon, rögtön láttam, hogy a bolt előtt valami baleset történhetett, mert emberek álltak a kirakat előtt, és kiabálás hallatszott, és a bejáratnál egy mentőautó várakozott, hogy elvigye a sebesültet, és láttam mindezt, de mégsem torpantam meg, mert azt is tudtam, hogy ebben a napsütésben, ebben a langymelegben rajtam nem foghat semmi szörnyűség, bátran mentem hát közelebb, bátran és közönyösen, és hallgattam a hangokat, hallgattam, hogy két nő visítozik, aztán beleszólt egy férfihang, de rögtön el is hallgatott, és közelebb értem, egészen a bejáratig, és akkor már láttam is, mi történt, láttam, hogy a pénztárgép előtt áll a kosarával Müller bácsi, és behúzott nyakkal hallgatja a felesége kiabálását, mert Müller néni, aki soha nem szokott a boltba járni, nem tűrhette tovább, hogy a bevásárlások olyan hosszú órákig tartanak, nem tűrhette, hogy Müller bácsi nap mint nap órákig beszélget az egyik eladóval, a nyugdíjas Magdikával, aki közben a húspulthoz támaszkodik, hogy pihenjen, és hogy ne legyen annyira feltűnő a sántasága, és hogy ezek a beszélgetések már odáig mentek, hogy Müller bácsi a zöld üveges asztali bort, amit titokban a hétvégére vásárolhatott, már itt a boltban bontotta fel, hogy egy kis műanyag pohárba töltve, csak egy kortynival is megkínálja a Magdikát, ezért aztán Müller néni összegombolta a pongyoláját, papucsot húzott, és lecsoszogott a földszintre, hogy a pénztárgéphez szorítsa Magdikát,

két emelet és egy bevásárlás nem tarthat órákig!, kiabálta, az arcán izzadság fénylett, levegőért kapkodott, megmondtam, megmondtam, hogy bort pedig nem vehet!, és közben az egyre kisebbre töpörödő Müller bácsi karját rángatta,

hagyjon engem, hagyjon békén, nekem ő csak egy vevő!, sipította hangosan Magdika, és igyekezett kibújni a szorításból,

ismerem az ilyen csakokat!, kiabált tovább Müller néni, de valahogy így: iszmejem asz ilyen cakokat!, mert a sietségben elfelejtette berakni a műfogsorát,

elcábítja a féljemet!, dugta közel az arcát Magdikához, aszt alkalja, elcábítani, miközben szorosan összemarkolta Müller bácsi hátán az inget, meg ne tudjam mégedcer, hod itt etepetélnek, mejt nem állok máj jót magamért, indult kifelé, és a rémülten összekucorodó Müller bácsit is magával vonszolta,

nem igaz, akkor sem igaz!, kiabálta utána Magdika, aki végre az ép lábára is ráállhatott, nem igaz!, kiabálta, s elfehéredett, vékony ujjával a pénztárgépbe kapaszkodott.

És miközben hallgattam ezt a kiabálást, és láttam ezt a három öreg embert, a Müller bácsit, aki a fonott kosarát a karjára fűzve büntudatosan lohol a felesége előtt, a Müller nénit, aki még a lépcsőházban is folytatta a szörnyűségek ígéretését, és Magdikát, aki-nek soványka, ráncosra töpörödött arcát elsápasztotta a szégyen és a rémület, miközben a hűtőpulton még most is ott a kis műanyag pohár, a kitöltött borral, hát láttam már azt is, hogy szó sincsen itt semmiféle balesetről, csak éppen a mentőautó sofőrije, az ápoló és a mentőorvos is vásárolni tértek be a boltba, s most egymást segítve is alig-alig tarthatják vissza a testüket rángató röhögést, és fuldokolva kutatnak a konzervek között, hogy ne kelljen a bejárat felé nézniük, és hogy őket se lássa senki, és láttam azt, hogy a sok ember, aki megállt a boltban is és a bolt előtt, mindegyik úgy mosolyog és úgy nevet, mintha valami kedves hírt hallott volna, hát visszaléptem az ajtóból, vissza az utcára, mert nem akartam én már vásárolni, de még oda bemenni sem.

És ahogy elsétáltam a mentőautó mellett, hallottam, hogyan kezd kattogni a hátam mögött a pénztárgép, és megakadt a szemem a szemközti házfalon, Kövesdi Gábor lakatosmester záruk kulcsok lakatok, ez állt egy táblán virító piros betűkkel, és én rögtön tudtam, ez nem lehet véletlen, hiszen éppen ez kell nekem, hogyan is nem jöhettek rá korábban, egy lakatosmester, aki kicseréli az ajtómon a zárat, aki olyan kulcsot ad hozzá, amiben bízhatok, ami

csakis az enyém. Megnéztem hát a címet, és elindultam, hogy most már nem csak jól, de igazán hasznosan is töltssem el a délelőttömet, megkeressem a lakatosmestert, aki visszaadja a biztonságomat és visszaadja az elvesztett időmet is, csak hogy hiába próbáltam mind ezt beteljesíteni, hiába értem a megadott címre, hiába akartam benyitni, mert zárva találtam a pinceműhely kis vasajtáját, sőt, az üvegablakocska túloldalán egy felirat lógott: Rögtön jövök, ez állt rajta göcsörtös kézírással, s az üvegablakocska ragyogott a fényben, és én éreztem, hogy a ruhámból, mint a falevelekből, kesernyés illatfelhők szállnak fel a forróságban, álltam hát tanácstalanul, mozdulni sem tudtam, éppúgy, ahogy néhány órája még fel sem kelhettem a fektemből, álltam csak, és néztem az árnyékomat a vasajtón, a falon, amikor a fejem fölül megszólalt egy hang: Ha a lakatost keresi, odaát könnyen megtalálja!, és amikor felnéztem, láttam, hogy egy öreg nénike ül az ablakban, a kezében valami kötés, de olyan apró, hogy alig is látszik, szinte eltűnik az ujjai között, és a nénike az utca vége felé mutatott, Oda menjen, a piacra, a Rudinál megtalálja!, mondta, és legyintett is a szavaihoz, én pedig megköszöntem szépen, és elindultam, ahogyan tanácsolta, az utca végénél terpeszkedő piachoz, ott is a sarokra, a bódésor végéhez tapadó kis házikóhoz, aminek a homlokán piros-kék tábla hirdette, hogy Rudi bácsi étkezdéje, és a virágokat formázó alacsony ráccsal elkerített teraszon is pirosak és kékék voltak a székek, hogy senkinek le lehessen kétsége affelől, hogy Rudi bácsi a Vasas nevű futballcsapat elkötelezett szurkolója.

És amikor belestem a kocsmajajtón, láttam, hogy odabent a félhomályban munkásruhába, kék kezeslábasokba és vastag talpú, bunkós orrú fekete bakancsokba bújt emberek üldögélnek a kis, kerek asztaloknál, és előttük poharak és sörösüvegek csillognak, mint valami halovány fényű lámpák, és éreztem az áporodott cigarettabűzt és az égett zsír szagát, hát megálltam csak a kis teraszon és onnan szólaltam meg, hogy a Kövesdi lakatosmestert keresem, de mintha csak a csapospult oldalára ragasztott falinaptáraknak, a körrös-körül lógó zászlócskáknak és bekeretezett fényképeknek, újságkivágatoknak beszéltem volna, mert odabentről senki nem figyelt rám, senki nem hagyta abba a kiabálást és senki nem fordult felém, be kellett, hogy lépjek, be a füst, a bűz és a kiabálás örvényébe, hogy még egyszer mondjam, de most már hangosabban:

Kövesdi lakatost keresem, mire a pultnak támaszkodó férfi, aki a bádoglapnak feszítette hatalmas, körte alakú hasát, végre felém fordította a fejét, és miközben végigmért, végignézett tetőtől talpig, szó nélkül a sarokba mutatott, a sarokba, ahol az egyik munkásruhás egy tányér fölé hajolt, szinte belebűjt, úgy evett.

Jó napot, mondtam annak a tarkónak, jó napot, én Kövesdi lakatos mester urat keresem, egy zárról lenne szó, és közben figyeltem, a nyakszirtjén micsoda hurkákba gyűrődik a bőr, egy zárról, illetve egy kulcsról, ami elveszett, azazhogy megvan, csak egy ideig talán elveszett, s emiatt most azt gondolom, kicserélhetnék a zárat is,

és a férfi lassan leeresztette a kanalát, és rámnézett, résztelt máj, mondta, és én láttam, hogy milyen barna, szinte fekete a szeme, és hogy a szája körül vöröses karikát rajzolt a zsír, résztelt máj, ismételte el, én ezt szeretem a legjobban, nekem ünnep, ha ezt eszem, és kiírtam a műhelyre is, hogy mindjárt jövök, mondta, és közben a tányér széléhez koccintotta a kanál fejét,

igen, tudom, válaszoltam gyorsan, tudom, és nem is akarom én zavarni, csak reggel, tudja reggel az történt, ahogy felébredtem, hirtelen megéreztem, van még valaki a lakásban, mert a kulcsot, azt tegnap vesztettem el, illetve a táskát, és gondoltam, jobb, ha szólok mielőbb.

Ja, legyintett a lakatos a kanalával, vörössárga zsírcseppel röpítve a terítő kockáira, ja, hallottam én már ilyet, ha ráérnék, még el is mesélném, de láthatja, most éppen eszem,

egyen csak, egyen, én igazán nem akarom zavarni, bólogattam, és figyeltem, hogyan tördeli apró darabokra a tányérja mellett heverő kenyérszeletet, hogy a vörösesbarna szaftba szórja, mint valami kis, fehér sziklácskákat a felkavarodott tengerbe, a hatalmas, fényes hátú májdarabok közé, és figyeltem, hogyan igazít a kanálra egy ilyen hosszúkasra vágott májat és egy zsírral és szafttal átitatott kenyérbelet, de úgy, hogy szaft is jusson jócskán mindemellé, és az étellift, a kezében remegő alumíniumkanál hogyan szállítja mindezt a szájához, hogy ott aztán végképp összeolvadva és egybedarálva egyesülhessen a máj, a kenyérbél és a szaft, miközben a kanál minden egyes rezdülése vörösbarna cseppecskéket küld vissza

a terítő, a tányér felé, akárha valami végítéletet bejelentő alumíniumfelhő volna,

egyen, mondtam, egyen csak, zavarni én a világért sem akarom.

Mondom, volt már ilyen, nyelte le a falatot a lakatosmester, persze én is csak hallomásból tudom, hogy megtörtént, valaki, egy férfi elhagyta a kulcsát, és az iratait, és ugyan megtalálta, de még nem is sejtette, micsoda furcsa dolgok kezdődnek, mert eleinte csak azt vette észre, miért is nem köszönnek az ismerősei reggelente, és miért nem üdvözik, amikor hazaér, aztán már a lakásban is különös események zúdultak rá, vándorolni, eltűnni és felbukkanni kezdtek a tárgyak, rendes szokásukká vált, hogy máshol tanyáztak, mint ahol a ház gazdája hagyta őket, és ez a férfi rájött, hogy most már egyáltalán nem érti, mi is történik vele, csak azt tudja, hogy ezek a tárgyak erősebbek nála, és gondolkodni kezdett, bezárkózott, és sehova nem ment, addig, hogy kiderítse a titkok okát, és éppen így, a csukott ajtó mögött, a behúzott függönyök adta sötétben találta meg a megoldást, csakhogy addigra már késő volt,

mesélte a lakatosmester, és megintcsak kenyérdarabkákat törögetett, megintcsak beleszórta őket a máj szaftjába, hogy onnan kanalazhassa ki, és ahogy beszélt, hát közben folyamatosan rágott is, és a nyelvével apró májgolyócskákat lövöldözött szerteszét, és az állán, a szája körül a vörösös zsírkarika úgy fénylett, mint valami győzelmes ágyúcső izzásig hevült torkolata,

jól van, üljön le, ha már itt van, nézett rám, üljön le, megeszem ezt a májat, aztán majd meglátjuk, hogy mit tehetünk,

és én kihúztam az asztal mellől az egyik cirádás hátú széket, hogy most már ülve várjam ki az ebédidőt, és leültem a lakatosmesterrel szemben, de rögtön el is fordultam, mert láttam, hogy miközben rág, a szája akkor is nyitva marad, és láttam, hogy ennek a lakatosmesternek éppen olyan sárgabarnák a fogai, mint a középük ragadó májmorzsácskák, mint a szafttal átitatott kenyérfoszlányok,

elfordultam hát, és az ablak melletti asztalnál üldögélő férfiakat bámultam,

előbb csak feléjük néztem, de aztán már nem is tudtam nem figyelni őket, mert nemcsak láttam az arcukat, de hallottam is, amit egymással beszéltek,

mert ezek a férfiak is ettek és ittak, de közben folyamatosan dolgoztak is, igen, egy lila színű rádiótelefont adogattak kézről-kézre, és akinél éppen volt, az gyorsan, pattogós hangon, sürgetően beszélt, míg a többiek láthatóan alig várták, hogy ők is kézbe-kaphassák, és elmondhassák az üzenetüket,

és láttam, hogy négyen vannak, de közülük bizonyosan az éppen velem szemben ülő férfi a legfontosabb, hozzá fordulnak a többiek minden telefonbeszélgetés után, az ő bölintását, helyeslését és intését várták, és nem kellett fülelnem, mert ezek a férfiak kiabáltak a telefonba és olyan hangosan beszéltek egymással is, mintha nem bíznanak a láthatatlan hullámokban, hogy elér a szomszédjukhoz a szavuk, nekem van egy zuglói másfélszobás komfortosom, kiabálta az egyik, kell-e valakinek, jól van, add ide nekem, felelt rögtön a mellette ülő, újpalota, háromszobás, lakótelepi, szólt közbe a harmadik, csak tartsd meg, böffentett a főnök, és a többiek nevettek, Robi, Robi, kiabálta már a lila telefonba a zuglói lakásos, van nekem valamid, ne szórakozz, tette rögtön hozzá, szóljál nekik, hogy még ma kimegyek,

és én csak bámultam azt a főnököt, aki éppen velem szemben ült, hátradőlt a széken és megmutatta, hogy elöl hiányoznak a fogai, mert egy fogpiszkálóval kutatott a szájában, bámultam, mert nem győztem betelni a látványával, ősz volt a haja, egészen rövidre, tűskésre nyírva, és a teste szinte szétfolyt a széken, lukacsos atlétatrikót húzott csak magára, és a mellén a lyukakon átütöttek a szűrőkés szőröcsimbók, vaskos kezét az asztalra fektette és én láttam, annyira izzad, hogy a verejtékcseppek a hónaljától egyenesen az asztalterítőig számkáznak, és apró patakok folydogálnak az arcán is, de nem törli le, és a szeme alatt olyanok a táskák, mintha az a szemcsés, fekete pontocskákkal telehintett bőr már-már összenőne a képes szemhéjakkal, és amikor az asztal alá lestem, láttam azt is, hogy az a férfi egy térdig érő, csikos rövidnadrágot visel, és a lábán csak egy kékpántos standpapucs van, hogy látszanak a lábkörmei is, mint a korhadó fatörzsről leszáradó kéregdarabok,

van egy belvárosi szobakonyha, kiabálta akkor az egyik férfi,

add nekem, és kapsz érte egy másfélszobás óbudát, hajolt felé a másik, és láttam, hogy ők is úgy öltöztek fel, mintha éppen valami úszómedencéhez tartanának, rövidnadrág és edzőcipő, selyemfényű tréningruha,

egy plusz kétfélszoba, vett elő egy gyűrött papírt a harmadik, és a sörtésre nyírt, kövér atlétatrikós elé tolt,

figyel maga?, figyel egyáltalán?, rázta meg a karomat a lakatosmester, ne oda bámuljon, hanem engem hallgasson,

persze, hogyan figyeltem volna, válaszoltam, mintha tényleg hallottam volna, vajon mit is mesélt,

na és akkor, folytatta a lakatos, addigra már tudta, hogy nem egyszerűen elveszítette a kulcsát, de azt meg is találta valaki, megtalálta, és miközben ő mit sem sejtett, az a másik ki-be járkált a lakásába, addig, hogy már szinte élni is kezdte az ő életét, és a szomszédok csodálkoztak, hogyan lehet, hogy annyiszor látják, hiszen még csak az imént indult el, hogyan lehet, hogy most jön haza, hiszen még csak az imént érkezett meg, és az a férfi megértette, hogy már nem egyedül él, mert valaki úgy követi nyomon őt, hogy közben lemásolja a cselekedeteit, eltulajdonítja a szokásait, és kilesi a gondolatait, és figyelni kezdte ezt a titokzatos behatolót, de figyelni kezdte önnönmagát is, mert nem sejtette, hogy ezzel teljesíti be a végzetét, ugyanis éppen e figyelemmel lépte át azt a falat, ami az öntudatlan, magabiztos létezés, és az elveszettség, a semmibe zuhanás között húzódva mindaddig védte, figyelte önnönmagát, és figyelte a betolakodót, és ezért aztán ő is lassan átalakult, semmit nem csinálhatott már úgy, mint annakelőtte, kicserélődött, de nem is vehette észre, másik ember lett, anélkül, hogy tudott volna róla, érti, érti ezt maga?, hadarta a lakatosmester, és miközben beszélt, egyre izgatottabb lett és már szinte kiabált, de persze az evést sem hagyta abba, ezért aztán minden egyes szavával újabb és újabb kenyérdarabkákkal és nyállal kevert, szafttól csillogó májgolyóbisokat lődözött felém, de hiába beszélt, hiába emelte mind feljebb a hangját, mert a szomszéd asztalnál ülök még nála is hangosabbak voltak,

kend a hajadra azt a komfortnélkülit, ordította a lila telefonba a tüskés hajú, kend a hajadra!, és mintha a kardját lökné vissza a hüvelyébe, úgy csattintotta be a telefon peckesen meredező antennáját,

hülyének néz ez engem?, kérdezte a többiektől, de azok meg sem kísérelték, hogy választ adjanak,

és amikor ez az ember megértette, hogy nem és nem tud lenni már a régi önmaga, akkor azt is felismerte, csak egyet tehet, most már igazán kicseréli az életét a titokzatos ismeretlennel, folytatta a lakatosmester, és közben, mert elfogytak már a májak, hát a maradék szaftot kezdte kitörölgetni a tányérból, csak persze nem tudhatta, mettől meddig tartana az ő élete, és honnan kezdődne a másiké, és miközben ezen gondolkodott, hát egyre jobban belegabalyodott a kérdésekbe, úgy járt, mint az a hosszú szakállú ember, aki húsz évig növesztette az arcán a szőrt, naponta fésülgette és hétvégen illatos samponnal mosta, míg aztán egyszer, hogy az iskolakerítésnél sétált, egy kisgyerek megkérdezte tőle, a bácsi éjszaka, ha alszik, a takaró alatt, vagy a takaró fölött tartja ezt a szép hosszú szakállt, és este, amikor ez a hosszú szőrű ember lefeküdt, eszébe jutottak a kisgyerek szavai, és a szakállát a paplan fölé simította, de sehogysem tudott elaludni, behúzta hát azt a szakállt a paplan alá, és a mellére simította, csak hogy így sem tudott megnyugodni, mert folytonosan arra gondolt, vajon hogyan is csinálta azelőtt, amikor még nem akarta eldönteni, hogy kívül, vagy belül aludjon az az álláról lefolyó hosszú szőr, és attól az éjszakától fogva már soha nem pihenhetett, mert egyre csak figyelni akarta önmagát, figyelni, de persze úgy, mintha közben öntudatlan és természetes maradna, s nem karikás szemmel próbálná kilesni a saját teste titkait...

Ezeket mondta a lakatosmester, és miközben beszélt, a tányérja egyre fehérebb és egyre csillogóbb lett, mert a kis kenyérdarabkákkal az utolsó szafttöcsákat is lelkiismeretesen feltörölte, s a lucskos kenyereket a szájába hajigálta, hogy aztán onnan köpködjön kifelé, mintha ezek a májlével és zsírral átitatott galacsinok maguk a kenyérré vált szavak volnának,

igen, igen értem, szólaltam meg, kissé félrehajtva a fejem, csak tudja a zár, amit mondtam, a zár az ajtómon, szóval, hogy indulhatnánk-e végre, hogy megnézzem és kicseréljem,

látom, maga nem tanul semmit, magának hiába beszélek, csóválta meg a fejét a lakatos, jó, menjünk, bólintott végül, nézzük meg azt az ajtót.

És amikor kiléptünk már abból a homályból, a cigarettafüstből és a sörök keserű szagából, a fojtó zsírfelhőkből és az áporodott ételszagból, ki a fénybe, még akkor is hallottam, hogy odabent, az ablak melletti asztalnál milyen izgatottan kiabál valaki a lila telefonba, legalább két szoba, érted, legalább két szoba, ordította, miközben talán még az asztalt is csapkodhatta, mert mint valami üvegharangocskák, újra és újra összecsördültek a poharak, és én éreztem, hogy miként még az előbb a lakatosmester története, most úgy fog körül engem a fény, és miként az ő fenyegetése, olyan szurokfekete a fák alatt minden árnyék, és éreztem, hogy a ruhámból, mint a falevelekből, láthatatlan, keserű felhőcskék párállnak, miközben oda sem figyelve lépkedek egy ismeretlen ember oldalán, hogy megmutassam neki a lakásom ajtaját, azt a zárat, amitől szabadulni akarok,

és akkor már a műhelyhez értünk, várjon csak itt, szólt a lakatosmester, hozom a szerszámokat, és eltűnt a vasajtó mögött, én pedig megálltam a falnál,

ott volt, ugye, mosolygott le rám az ablakból a nénike, és tudtam, hogy a kötés a kezében éppen akkora, mint az imént, és arra gondoltam, ilyen lehetett már évekkel ezelőtt is,

igen, ott volt, köszönöm, feleltem, de akkor már nem őrá figyeltem,

mert láttam, hogy a bolt fölött, a második emeleten nyitva az ablak, és Müller bácsi hajol ki rajta, és a kezében ruhaszárító kötél lóg, hogy azzal ereszthesse le lassan és óvatosan a bevásárlókosarat Magdikához, a sánta eladóhoz, aki már ott várja lent, egy üveg borral a kezében, és úgy nézi azt a lassan ereszkedő kosarat, mintha egy fogságba ejtett várkisasszony volna, aki hátraszegett fejjel a szabadulását hozó léghajó érkezését figyeli, és láttam, hogy úgy fekteti a kosárba azt az üveg bort, mintha valami állatkölyköt rakna vissza a vackára, óvatosan, nehogy megüsse magát, és amikor végzett, mosolyog és integet, és Müller bácsi is mosolyog, de persze visszainteni nem tud; hiszen a kezében a kötél, hát csak a fogai hiányát mutathatja le, hogy így fejezze ki az örömét, miközben Magdika még mindig úgy áll, mintha csak pihenne, mintha csak játszana, holott a megsüllyedt járdaszegély éppen akkora, hogy kipótolja a sánta lába rövidségét, elfeledteti vele a gyöngeségét,

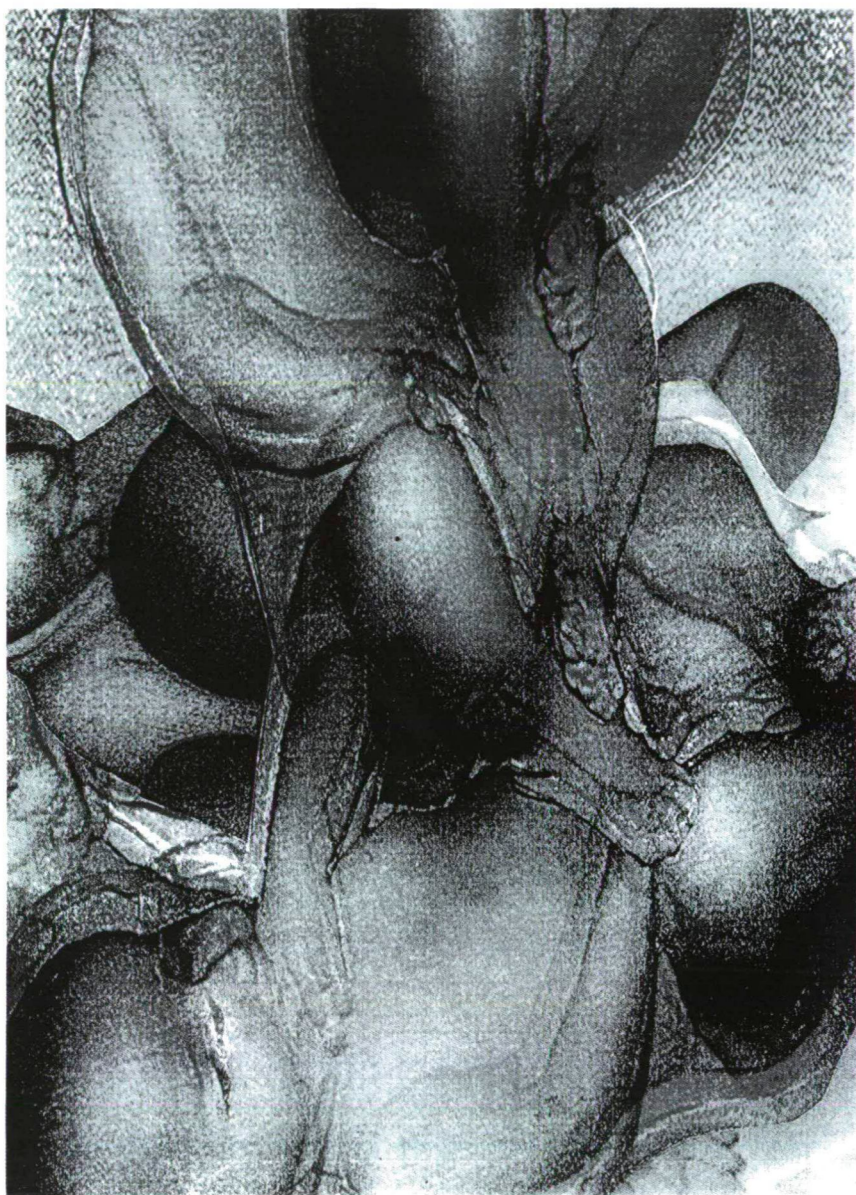
és ahogy figyeltem őket, már tudtam, mit kell tennem, hagyja csak, hagyja, Kövesdi úr, kiabáltam a vasajtó mögötti homályba, hagyja, nem kell az a zárcsere, meggondoltam magam,

és választ nem is várva elindultam hazafelé,

lépkedtem a napsütésben, a dohos lépcsőházig, ahol Póth, a házmester állt a szeméttároló mögött, na, jónapot!, hát itt van megint, kiáltotta, itt bólintottam, itt, amint látja, nem mondom, igen sok dolga van magának ma, ha állandóan csak ki-be jár, ordította, sok, dolgozom az sok, feleltem neki, mindenfélék, amiket csinálni kell, miközben észre sem veszi az ember, és már el is telt a nap.

Budapest

Kőrösi Zoltán



Sándor Edit munkája